

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ MINH NGUYỆT

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN - THƯ VIỆN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM -
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ MINH NGUYỆT

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN - THƯ VIỆN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM -
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Hà Thị Kim Linh

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan những gì tôi viết trong luận văn này là do sự tìm tòi, nghiên cứu và vận dụng những kinh nghiệm thực tế trong quá trình quản lý hoạt động thông tin - thư viện Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên và kiến thức trong các lớp đào tạo Thông tin - Thư viện mà tôi đã theo học và kinh nghiệm trong quá trình công tác tại Trung tâm Thông tin - Thư viện Trường Đại học Sư phạm- ĐHTN.

Mọi kết quả nghiên cứu cũng như ý tưởng của các tác giả khác đều được trích dẫn nguồn gốc.

Luận văn này cho đến nay chưa từng được bảo vệ tại bất kỳ một hội đồng bảo vệ luận văn nào trên toàn quốc và cho đến nay chưa hề được công bố trên bất kỳ phương tiện thông tin nào.

Tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về những gì mà tôi cam đoan ở trên

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2017

Tác giả luận văn

Phạm Thị Minh Nguyệt

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thiện luận văn: “Quản lý hoạt động thông tin - thư viện Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên”, trước hết tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với TS. Hà Thị Kim Linh, người đã hướng dẫn tận tình, tạo điều kiện cho tôi nghiên cứu hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Trung tâm Thông tin - Thư viện Trường Đại học Sư phạm- Đại học Thái Nguyên, các cán bộ quản lý, giảng viên và sinh viên Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ cung cấp số liệu, tài liệu quý giá trong quá trình thực hiện luận văn này.

Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn tới Khoa Tâm lý - Giáo dục, Phòng Đào tạo – bộ phận Sau Đại học và các đơn vị trong Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn anh em, bạn bè đồng nghiệp đã động viên, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Mặc dù đã rất cố gắng nhưng do thời gian có hạn, cũng như kinh nghiệm của bản thân còn nhiều hạn chế, do đó luận văn không thể tránh khỏi những sai sót nhất định, rất mong quý Thầy, Cô và các anh chị đồng nghiệp xem xét, đóng góp ý kiến để luận văn được hoàn thiện hơn.

Tác giả luận văn

Phạm Thị Minh Nguyệt

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ.....	vi
DANH MỤC SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết nghiên cứu.....	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu.....	4
7. Các phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN - THƯ VIỆN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Những nghiên cứu trên thế giới	6
1.1.2. Những nghiên cứu ở Việt Nam.....	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	9
1.2.1. Khái niệm quản lý.....	9
1.2.2. Hoạt động thông tin - thư viện.....	13
1.3. Một số vấn đề cơ bản về quản lý hoạt động TT - TV trong trường Đại học	18
1.3.1. Vai trò của hoạt động thông tin - thư viện trong trường Đại học	18
1.3.2. Mục tiêu của quản lý hoạt động TT-TV ở trường ĐH	20
1.3.3. Phương pháp quản lý hoạt động TT - TV ở trường ĐH	21
1.3.4. Nội dung quản lý hoạt động thông tin- thư viện trong trường Đại học	22

1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động TT- TV.....	27
1.4.1. Nguồn học liệu.....	27
1.4.2. Đội ngũ CBQL và CBTV	28
1.4.3. Người đọc (Người dùng tin)	28
1.4.4. Cơ sở vật chất và hạ tầng CNTT	29
Kết luận chương 1.....	31
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN - THƯ VIỆN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN	32
2.1. Khái quát về Trung tâm Thông tin - Thư viện, Trường ĐHSPTN - ĐHTN.....	32
2.2. Khái quát về tổ chức khảo sát thực trạng.....	34
2.3. Thực trạng hoạt động thông tin - thư viện Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên.....	34
2.3.1. Thực trạng nhận thức về vai trò của hoạt động TT-TV trong Nhà trường.....	34
2.3.2. Thực trạng các hình thức hoạt động thu hút người đọc tại Trung tâm TT – TV Trường ĐHSPTN - ĐHTN	35
2.3.3. Thực trạng khuyến nghị của CBQL, nhân viên TTTT-TV, GV, SV về cải tiến công tác phục vụ bạn đọc của TTTT-TV Trường ĐHSPTN - ĐHTN.....	36
2.4. Thực trạng quản lý hoạt động TT - TV ở Trường ĐHSPTN - ĐHTN	37
2.4.1. Thực trạng nội dung quản lý HĐTT- TV ở Trường ĐHSPTN.....	37
2.4.2. Thực trạng hoạt động quản lý nguồn học liệu tại Trung tâm TT -TV Trường ĐHSPTN.....	40
2.4.3. Thực trạng quản lý nhân lực tại Trung tâm TT-TV Trường ĐHSPTN.....	50
2.4.4. Thực trạng công tác phục vụ bạn đọc và nhu cầu tin tại Trung tâm TT- Thư viện Trường ĐHSPTN - ĐHTN.....	58
2.4.5. Thực trạng sử dụng dịch vụ của Trung tâm TT- TV Trường ĐHSPTN	61
2.4.6. Thực trạng cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ người sử dụng dịch vụ thông tin - thư viện tại Trường ĐHSPTN - ĐHTN.....	63
2.4.7. Thực trạng công tác quản lý các hoạt động khác như: lập kế hoạch, báo cáo, thống kê tại TTTT-TV Trường ĐHSPTN - ĐHTN.....	66
2.5. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý hoạt động TT-TV ở Trường ĐHSPTN -ĐHTN.....	68

2.6. Đánh giá chung về quản lý hoạt động thông tin - thư viện Trường ĐHSP - ĐHTN.....	71
2.6.1. Thuận lợi.....	71
2.6.2. Khó khăn và nguyên nhân	72
Kết luận chương 2.....	74
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN - THƯ VIỆN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐHTN	75
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	75
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính khoa học.....	75
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	75
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	75
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	76
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động thông tin - thư viện ở Trường Đại học Sư phạm - ĐHTN	76
3.2.1. Bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, nhân viên tại Trung tâm TT-TV theo hướng chuẩn hóa	76
3.2.2. Đa dạng hóa nguồn học liệu tại Trung tâm Thông tin -Thư viện Trường ĐHSPTN	79
3.2.3. Tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ HĐ TT-TV ở Trường ĐHSPTN	82
3.2.4. Đổi mới công tác phục vụ bạn đọc theo hướng đa dạng hóa các hình thức phục vụ.....	84
3.2.5. Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động TT-TV tại Trường ĐHSPTN...	87
3.3. Khảo nghiệm về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động thông tin - thư viện Trường Đại học Sư phạm - ĐHTN	90
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	95
1. Kết luận.....	95
2. Kiến nghị.....	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO	98
PHỤ LỤC.....	102

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

AACR2	: The Anglo-American Cataloguing Rules, Second Edition Biên mục theo kiểu Anh - Mỹ rút gọn
BĐ	: Bạn đọc
BPQL	: Biện pháp quản lý
CBQL	: Cán bộ quản lý
CBTV	: Cán bộ thư viện
CNTT	: Công nghệ thông tin
CSDL	: Cơ sở dữ liệu
CSVC	: Cơ sở vật chất
DDC	: Khung phân loại Dewey
ĐHSP	: Đại học Sư phạm
ĐHTN	: Đại học Thái Nguyên
GD&ĐT	: Giáo dục và Đào tạo
GV	: Giảng viên
HV	: Học viên
KH&CN	: Khoa học & Công nghệ
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
MARC21	: Machine Readable Catalog 21 (Máy có thể biên mục được)
NCT	: Nhu cầu tin
NDT	: Người dùng tin
NCKH	: Nghiên cứu khoa học
NVTV	: Nhân viên thư viện
OPAC	: Online Public Access Catalog (Mục lục truy cập công cộng trực tuyến)
SP&DVTTTTV	: Sản phẩm và dịch vụ thông tin thư viện
SV	: Sinh viên
TL	: Tài liệu
TTHL	: Trung tâm Học liệu
TTTT	: Trung tâm Thông tin
TT-TV	: Thông tin - thư viện
TTTT - TV	: Trung tâm Thông tin - Thư viện
TV	: Thư viện
TVHD	: Thư viện hiện đại

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1: Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của HĐTT - TV trong Nhà trường	34
Bảng 2.2: Các hình thức hoạt động thu hút người đọc tại Trung tâm TT - TV Trường ĐHSPTN	35
Bảng 2.3: Các hình thức cải tiến công tác phục vụ bạn đọc tại Trung tâm TT - TV Trường ĐHSP - ĐHTN.....	36
Bảng 2.4: Thực trạng nội dung quản lý HĐTT- TV ở Trường ĐHSP - ĐHTN.....	38
Bảng 2.5: Thực trạng hoạt động quản lý nguồn học liệu tại Trung tâm TT -TV Trường ĐHSPTN	41
Bảng 2.6: Số đầu sách/ chuyên ngành đào tạo của Trường	44
Bảng 2.7: Sách bổ sung theo năm, 1997 - 2016.....	45
Bảng 2.8: Sách bổ sung theo năm, 2010 - 2016.....	45
Bảng 2.9: Các loại hình tài liệu tại Trung tâm TT-TV Trường ĐHSPTN	47
Bảng 2.10: Tài liệu số hóa từ năm 2013 - 2015	48
Bảng 2.11: Số đầu sách/tạp chí điện tử các chuyên ngành của Trường ĐHSP theo tỉ lệ sách/tạp chí điện tử của Trung tâm Học liệu - ĐHTN	49
Bảng 2.12: Tổ chức kho tài liệu tại Trung tâm TT-TV Trường ĐHSP - ĐHTN.....	50
Bảng 2.13: Thực trạng quản lý nhân lực tại Trung tâm TT- TV Trường ĐHSP - ĐHTN	54
Bảng 2.14: Thống kê lượt bạn đọc theo chuyên ngành từ năm 2012 - 2016	59
Bảng 2.15: Thực trạng công tác phục vụ bạn đọc và nhu cầu tin tại Trung tâm TT- Thư viện Trường ĐHSPTN.....	60
Bảng 2.16: Thực trạng sử dụng dịch vụ của Trung tâm TT- TV Trường ĐHSPTN.....	61
Bảng 2.17: Sự hài lòng của GV, SV về dịch vụ của HĐ TT-TV Trường ĐHSPTN	62
Bảng 2.18: Thực trạng cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ người sử dụng dịch vụ thông tin - thư viện tại Trường ĐHSPTN	64
Bảng 2.19: Thực trạng công tác quản lý các hoạt động khác như: lập kế hoạch, báo cáo, thống kê tại TTTT-TV Trường ĐHSPTN.....	67
Bảng 2.20: Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý hoạt động TT-TV ở Trường ĐHSP - ĐHTN.....	69

Bảng 3.1: Số nghiệm thể tham gia khảo nghiệm về tính cần thiết và tính khả thi.....	90
Bảng 3.2: Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết của các biện pháp quản lý đề xuất.....	91
Bảng 3.3: Kết quả khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp quản lý đề xuất.....	92
Bảng 3.4: Tổng hợp kết quả khảo nghiệm giữa tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý đề xuất	94